

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknál.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1906.

XXXV. évfolyam. 184. szám.

Hétfő, augusztus 13.

Szélesend.

— augusztus 13.

A parlament szünetelésével a politika egész területén nyugalom van. Ha lapok nem volnának, azt sem tudnók, hogy mi fán terem a politika. Így azonban nem csendesülnek el egészen a politika berkei s minduntalan fölzeng onnan valami szó, amit meg kell hallanunk s ami kényszerít bennünket, hogy a politikával foglalkozzunk is.

Apponyi Albert gróf legutóbb egy bécsi újságíró előtt nyilatkozott a kormány feladatairól. Nyilatkozatából tudjuk meg, hogy a kormány valóban átmenetinek tartja magát. Csak két évre vállalkozott; és ezen idő alatt okvetlen elvégzi a programjában vallott feladatokat. Nem való tehát az a feltevés, hogy a kormány véglegesen berendezkedik és hogy átmenetinek csak azért vallotta magát, hogy a függetlenségi pártnak a közhatalomban való részvételét lehetővé tegye.

A rövid átmeneti idő elteltével tehát újabb nagy bonyodalom vár a nemzetre. Még nem ismerjük, sőt ki sem számíthatjuk, hogy az általános választói jog törvénybe iktatása minő változásokat fog felidézni az ország politikájában. Nem bizonyos, de valószínű, hogy akkor is többségbe fog kerülni a függetlenségi párt. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha az átmenetinek tervezett két év alatt a függetlenségi párt fenn tudja tartani népszerűségét. Lehetséges-e ez a hatvanhetes politika mellett? Mi azt hisszük, hogy lehetséges. De csak olyan reformok segítségével, a melyek az ország közvéleményében nemcsak megnyugvást, de lelkesedést tudnak kelteni. Az általános választói jog törvénybe iktatása azonban ehhez nem elég. A szociális reformalkotások egész sorára volna szükség, hogy az új korszak népszerűsége meg ne fakuljon.

Ilyképpen nem könnyű feladat vár a nemzeti kormányra. Sok baja van ennek a szerencsétlen országnak. Még egy jó termés sem képes többé olyképp éreztetni hatását, hogy általános megnyugvás kelne nyomában. Legjobban érezhetjük ezt most, amikor egy nagyon kielégítő termés eredménye mellett sem tapasztalhatunk elégedettséget.

A mi politikai viszonyaink nem találnak egyhamar nyugó pontra. A válság újból ki fog törni és pedig újból a közjogi kérdések miatt. Akár lesz többsége a függetlenségi pártnak, akár nem, a háborúság a hatvanhét és negyvennyolc miatt kerülhetetlen megindul, míhelyt az átmeneti kormány betöltötte feladatát. Már most is, az átmeneti időszak alatt tele van a közélet torzalkodással.

Mi lesz ebből a szerencsétlen nemzetből, ha ez most sem vetközi le magáról évszázadok reátapadó átkát, az önemészti pártoskodást, mely erejét megsibbasztva, nagyobb alkotásokra képtelenné teszi? Más nemzetek talán meg sem értenek bennünket, mert Lengyelország példája óta nem akadt ország, amely annyira belemerült volna a belső viszályok hinárjába, mint mi magyarok. A folytonos civódás közepette pedig nem is gondolunk arra, hogy anyagi fejlődésünk alapjait kellene lerakosgatnunk. Pedig egy koldus nemzet függetlensége homokra van építve és a legkisebb rázkódás ledönti azt.

Midőn tehát állami függetlenségünk kiépítésére törekszünk, igyekezzünk egyúttal gazdasági téren is megerősödni. Az őstermelésből ma már nem vagyunk képesek megélni, mert hiszen éppen a földmivelő osztály szolgáltatja a kivándorlók legnagyobb százalékát. A parasztbirtok a végtelenségig fel van aprózva, a birtokszerzés pedig egyes vidékeken a kötött birtok miatt majdnem lehetetlen. Szükség volna tehát nagyarányú parcellázásra, öntöző csator-

nákra, telepítésre, a kisbirtok tehermentesítésére, ipari és gyári vállalatok létesítésére. Csak így volna lehetséges fajunk gazdasági megerősítése, kivándorolt véreink vissza-telepítése.

Óhajtva várjuk, hogy a közjogi viszályok felretételével kezdődjék az új korszak, amelynek a munka lesz a jelszava.

A D. M. K. E. internátusa.

Szeged, augusztus 12.

Ismét örvendetes haladásról jelenthetünk hírt. A D. M. K. E. agilis elnöke, Rónay Jenő nyug. főispán megvalósította eszméjét, melyért még tavaly nyáron kigunyolták a kétkedők és kerékköők.

Az egyesület tegnap ülést tartott Szegeden. Az ülésen, melyben Rónay Jenő elnöklése mellett sokan vettek részt, köztük Zsilinszky Mihály, volt vallás- és közoktatásügyi államtitkár is, több fontos határozatot hoztak.

Az egyesület tudvalevőleg elhatározta, hogy működése területén középiskolai tanulók részére internátusokat állít fel. Ezek az internátusok hivatalva vannak arra, hogy hathatós eszközül szolgáljanak majd a fiatal egyesület magyar közművelődési céljainak keresztülvitelére. E program üdvös nemzeti voltát és kiváló gyakorlati értékét a vallás- és közoktatásügyi kormány is elismerte és a kultúregyesület szegedi internátusának költségeihez 200.000 korona államsegéllyel járult, melynek első részlete: 20.000 korona már az 1906. évi állami költségvetésben elő van irányozva.

A közművelődési egyesület nagyszabásu tervét a folyó év őszén már részben megvalósítja, amennyiben szeptember 1-én megnyílnak az egyesületnek szegedi, aradi és makói internátusai. A szegedi internátusba, mely 200 középiskolai tanuló befogadására szolgál, eddig 100 tanuló vettek föl, az aradiba 120 és a makóiba 107 tanuló. Százakra megy tehát a jórészt nemzetiségi tanulóknak száma, akik már a jövő tanévben a D. M. K. E. tápintézetében magyar

A „TORONTÁL” tárcája.

Jelenet.

Donna Livia, főkaprémköpönyegébe burkolózva, fátollal, kalapban állt a kandalló előtt és lábát melengette. Később az estalkonyban valami fehér alak közeledett felé.

— Ki az? — kérdezte ijedten.
— Én vagyok, Livia, ne félj! — felelt férje nyugodtan.

— Ricardo, te vagy? Nem is vettelek észre, — szólt az asszony most már lágy, szinte gyengéd hangon.

Don Ricardo bái öltözékben volt, fekete nyakkendővel, gomblyukát gardénia díszítette.

— Tehát hét órakor a klubban vacsorázol? Igen, drága Livia, a klubban. Csupa férfi lesz a vacsorán. Rettenetesen unalmas lesz.

Donna Livia lassan kigombolta fekete kecskebőrkesztyűjét.

— Ez a Villa Borghese olyan, akár egy gleccser — szólt az asszony és dermedt kezét a kandalló elé tartotta.

— Sokáig maradtam el, nem is vettem észre, hogy beesteledt. Meg aztán úgy is tudtam, hogy egyedül fogok vacsorázni. Rossz férfi! Zsófiánál voltam a Borgheseben. Jaj, mennyi dolgom is volt, mennyit intéztem el három óra óta! Szegény Zsófia. Kis fia a láztól egészen sápadt és sovány. Holnap shawlba burkolják és kocsin kiviszik Tivoliba; hátha a levegőváltozás használ neki...

Az asszony már nem volt oly ideges. Nyugodtan beszélt, miközben hullámos, szőke haját simogatta.

Don Ricardo cigarettára gyujtott és a tüze nézve így szólt:

— Livia, ma délután három órakor kikocsiztál Viktóriádon. Zsófiához mentél és három óra husz percig ott maradtál. Onnét Giuliahöz kocsiztál és tíz percig ott maradtál. Négy órakor a Spanyol-téren álltál meg szabónő ajtaja előtt és sietve surrantál át a kis kapun, amelyik a Piazza Mignanelli-ra vezet. Ott, az 522. számú zárt bérkocsit fogadtad fel, amely a Via Casarini 170 szám alatt vitt. Ott az első emeletre mentél, ahol Torresparda Mario kis lakásán fogadja az előkelő világnak azokat a hölgyeit, akik ott megjelenni szíveskednek.

Az asszony a szőnyegre bukott és karjait kitárva, mormolta:

— Bocsáss meg! Bocsáss meg! Először történt.

— Először. Tudom. Torresparda Mario július óta udvarol neked. Akkor Livornoban voltál. Az ügy egy holdvilágos estén kezdődött. Eleinte csak tréfának látszott. Aztán Svájból, a hova elutazott, Sabbínába írt neked leveleket, utóbb már mindennap. Te minden levélre pontosan feleltél. Ötvenkettő volt a levelek, ötvenöt a levelezőlapok száma. Rómában kétszer találkoztatok, november tizenhétedikén, pénteken reggel a Pincion és vasárnap ugyanott. Ekkor megígérted neki, hogy meglátogatod őt; de kétszer nem tartottad meg szavadat, a mult hétfőn és csütörtökön. Ma végre elmentél hozzá. Először.

— Ó, Ricardo, ó, Ricardo, — zokogott donna Livia, akárcsak egy kis gyermek. — Mért nem ölsz meg, ahelyett, hogy ilyeneket mondasz nekem?

— Nem, drágám, nem szokásom gyilkolni.

Eddig sem tettem, ma sem fogom megtenni. Az ilyen férjek Ohnet regényeiben és színműveiben fordulnak elő. Megvan ugyan a magam véleménye a házasságról, de ezt minek mondjam el neked, amikor úgy sem érted. Vér! — nem érdemes, drágám. Amint látod, nem is panaszkodom. Hisz semmi különösöt sem csináltál. Raffinált asszonyi ösztönből, — amelyhez sohasem leszel hűtelenek — jó barátomat, Torresparda Mariot választottad. Én szerettem Mariot és még ma is szenvedhetem. Párbaire még csak távolról sem gondolok. Minek? Hogy ezzel neked és a t. c. közönségnek örömet szerezzek? Vagy azt akarod mondani, hogy ő csábított téged? Nem, drágám. Az asszony az, aki mindig kezdi és a férfi csak beugrik. Mi a Mario büne? Az, hogy egy kacér asszonyra akadt és lépve ment.

— Ó mennyire igazad van! Vess meg! — zokogott donna Livia.

— Nem, drágám, semmiféle érzelem nem lakozik lelkemben, még a megvetés sem. Isten veled, hét óra, megyek a klubba. Jó étvágyat.

— Meg fogsz bocsátani? — kiáltotta az asszony és férje karjába kapaszkodott:

— Miféle bocsánatot?

Nincs rá szükség. Régi szokás, hogy mi férfiak komolyan veszünk titeket és ennek következtében még házasságra is lépünk veletek. Ha ez udvariasság, úgy bocsánatot kérek érte. De most megyek, már hét óra, jó estét...

— A vacsora terítve van, — jelentette a livrés szolgál.

Donna Livia a szőnyegen ülve, a haldokló lángba nézett és azon merengett, hogy férje, don Ricardo alappában véve mégis csak sokkal „sikkesebb”, mint Torresparda Mario.

Serao Matid.

szellemet tanulnak. Az egyesület mind Aradon, mind Szegeden fényes új palotát építtetett az internátusok céljára, magát a szegedi internátust közel fél millió korona költséggel, Makón pedig megvette a régi megyei kórházat és átalakította 30.000 korona költséggel.

Az egyesület tehát, mely az általános nemzeti fölbuzdulás idejében szinte példátlan országos részvétellel alakult meg, Apponyi Albert gróf-nak és Rákosi Jenőnek az alakuló közgyűlésen tartott emlékeztető beszédei nyomán valóban nem a sokat gunyolt „magyar szalmalánggal”, hanem elismerésre méltó erővel és kitartással tényleg tetté váltja programját. Már maga a szegedi internátus, mely egyúttal az egyesület székháza is, külsejére is impozáns vára lesz a magyar kultúrának; nagyszabású voltában, berendezésében, hygienikus intézményeiben pedig egyedül álló az egész országban.

A mai igazgatósági ülésen megtettek minden intézkedést arra nézve, hogy az említett internátusok a folyó év őszén akadálytalanul megnyiljanak.

Az igazgatóság egyúttal Rónay Jenő elnök indítványára, Zsilinszky Mihály pártoló hozzászólása után elhatározta, hogy 100 darab 10 koronás aranyból álló pályadíjat tűz ki Magyarország történelmének népiszólak számára olvasmányok alakjában való megírására. A tankönyv oly célzattal irandó, hogy abban kiemeltesse a magyar történelem mindazon mozzanatait, melyekben a nemzetiségek összetartása, egymás kölcsönös megértése és megbecsülése folytán mindannyiszor siker, eredmény és dicsőség érte a hazát és viszont azok a szomorú idők, amikor a visszavonás és gytlólködés mindannyiszor bajt, szenvedést, nélkülözéseket hozott valamennyiünkre. Ez anyaggal párhuzamosan és kapcsolatosan földadata lesz a pályázónak hazánk földrajzi átalakulását történelmi modorban és az ellenséges irányzatú hamis megvilágításokkal szemben a valóság színében előadni.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2 órától 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

Augusztus 28. Szerb egyházi dalárda zászlószentelése.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő nyug. főispán ma Nagybecskereken időzött.

— **A közig. bizottság ülése.** Torontálvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését Botka Béla főispán elnöklésével. Az ülésről szóló részletes tudósításunkat lapunk holnapjában közöljük.

— **Kinevezés.** Král Béla rendőrségi tisztviselőt pályafelügyelő gyakornokká nevezték ki a szolnokmegyei Újszállás vasútállomásra.

— **Uj állami iskolák és ovodák.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Tamásfalva községben három tanteremű állami iskolát szervezett, egyben Bittó Gyulát igazgató-tanítót, Jakabos Gyula tanítót és Vaszilcsin Ilona tanítónőt rendes állami tanítót, illetve tanítónővé kinevezte. Csösztelek községben az ovodát állami kezelésbe átvette s ezen ovodához Schweitz Franciska óvónőt kinevezte. Az újonnan épített rudolfgnádi állami ovodához Dallos Gizella okl. óvónőt nevezte ki. A szentjánosi állami iskola építését Wolf Mátyás vállalkozó 15376 korona 92 fillér előállítási ár mellett teljesíti. A törökkanizsai belterületi és frityházai pusztai állami iskolák építése 27553 korona ár mellett engedélyeztetett. Az ittvarnoki kéttantermű állami iskola építési tervei most készülnek.

— **Az ág. ev. egyház köréből.** A helybeli ág. h. ev. egyházközségnek tegnapi közgyűlésén szerény házi körben folyt le Helmbold Károlynak, az egyház körül, jelentékeny áldozataival kiváló érdemeket szerzett tanácsos arcképének leplezése. Ugyanez alkalommal az egyház a két püspökjelölt közül Scholtz Gusztáv budai lelkészre adta le szavazatát.

— **Nyugdíjazott tanítók.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bonicz Keresztély jánosföldi róm. kath., Metzsig Ede szanádi róm. kath., Ferling József vizesdai róm. kath., Bakolyev Sándor nagyikindai gör. kel. szerb, Grozeszku József nagykomlósi gör. kath. román tanítót a kir. tanfelügyelő javaslatára végleg nyugdíjba helyezte.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatási m. kir. miniszter Themlleitner Gizella franczsföldi állami elemi iskolai tanítónőt a helpai állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

— **Uj csendőrség.** A szegedi m. kir. II. számú csendőrkörületi parancsnokság Nagyteremia községben csendőrséget állított. A csendőrség működését folyó hó eisején kezdette meg.

— **Esküvő.** Krausz József farkasdi segédjegyző folyó hó 12-én vezette oltárhoz Weisz Sarolta kisasszonyt, Weisz Sámuel ivándai kereskedő művelt lelkű leányát Ivándán. Az esketést dr. Klein Mór nagybecskereki főbíró végezte.

— **A textil-ipari munkások gyűlése.** A nagybecskereki textil-ipari munkások ma este az aradaci-utcai Broschko-féle vendéglőben gyűlést tartanak a következő napirenddel: 1. A textil-ipari munkások és munkásnők és a politikai helyzet. 2. A magyarországi textilipari munkásszövetkezet alapszabályainak felolvasása és megmagyarázása s a helybeli fiókszervezet megalkotása.

— **Eljegyzés.** Dr. Nemes Sándor istvánvölgyi körorvos eljegyezte Frankl Mór auspitzai nagybirtokos leányát, Paulát.

— **A nyomdászok mulatsága.** A nagybecskereki nyomdász szakszervezet szombat esti mulatsága rendkívül szép erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le. A Pest-szálloda újonnan átalakított tágas helyiségeit teljesen megtöltötte a nagyszámú közönség, amely a legkedélyesebb hangulatban szórakozott a reggeli óráig. Különösen nagy érdeklődést keltett a szebbnél-szebb tombolatárgyak kisorsolása, ami természetesen számos derűs és kacagtató epizód közben történt meg. A kisorsolást se vége, se hossza tánc követte.

— **Tűzek.** Rudnán a múlt héten este 10 óra tájon kigyúlt Winger Miklós ottani földbirtokos 300 keresztből álló buzakazla, a kár biztosítás útján megtérül.

Ugyancsak a múlt héten délelőtt 10 óra tájban Schiller Mátyás és Schiller Péter román szárcsai lakosoknak az ottani határban levő buzájuk 678 korona értékben ismeretlen okból kigyúlt és a közelben levő Váradi Miklós és társai cséplőgépe 4000 korona értékben is a tűz martaléka lett.

Mult csütörtökön pedig Bernauer Miklós román szárcsai lakos udvarában levő 1282 korona értékű buzája is háza leégett. Biztosítva nem volt.

Nagyikindán Mojszilov Koszta oitani gazda IV. negyedbeli udvarán tegnapelőtt tűz keletkezett, mely egy szalmakazalt és egy rakás kukoricaszárt hamvasztott el. Szerencsére a közelben levő gőzmalom munkáisa azonnal észrevették a tüzet s egy gőzfekskendővel hamarosan elfojtották, megakadályozván a lángok tovaterjedését. Pancsován a Révaujfalvi-uton lakó Juricsics Péter házában a napokban tűz ütött ki, mely 12 öl szalmát és polyvát emésztett meg. A kivonult tüztől a tüzet lokalizálták. A tűz valószínűleg gyujtogatásból keletkezett.

— **Köszönet.** A nagybecskereki könyvnyomdászok szakszervezetének folyó hó 11-én tartott táncmulatságán felülfizettek: Pleitz Fer. Pál cég 10 korona, dr. Kardos Samu 10 kor., Kuzmanovits György 1 kor., Szommer Antal 60 fill., Laszner Tivadár 40 fill., Hertelendy Miklós 40 fill., Mahler János 40 fill., Koch N. 40 fill., Maczelka József 40 fill., Gólik Fülöp 40 fillér, melyért ezuton is hálás köszönetet mond a szakszervezet vezetősége.

— **Halálos furdés.** Torontálszécsányon a napokban este 6 óra tájban Kovács Sándor 28 éves ottani napszámos a feleségével a Temesbe fürödni ment, furdözés közben Kovács a víz alá merülvén és többet fel sem jött, azonnal keresésére indultak, de nem találták meg, aznap éjjel 1 órakor kibalászták az ottani, halászással foglalkozó románok. Kovácsnak 3 éves kis leánya és a felesége maradt vissza.

Pancsován a múlt héten az ottani komp mellett egy 9 éves kis leányt hulláját fogták ki a Temesből. A kis leányt Gruber Róznának hívják és torontálalmási. Megállapították, hogy a leánya a Temesben furdött s kicsiny élete ott veszett el.

— **Cséplőmunkások sztrájkja.** Báró Gerliczy deszki birtokán pénteken reggel sztrájkba lépett 72 cséplő munkás. Hiába volt minden rábeszélés, a munkások nem akarták a munkát folytatni. A földesur kérelme folytán a hatóság beleavatkozott a dologba s a 72 munkást letartóztatta. Szombaton tilt törvényt a törökkanizsai szolgabíró s a sztrájkolók fölött s ez alkalommal 30 napi fogságra ítélte a szerződészegő munkásokat.

— **A házások.** Látja Szaharáné, az a fényes öltözött hölgy, aki ott azzal az elegáns ural a hintóban ül, az a leányom.

— Házások?

— A férfi igen, de a leány nem.

— **Kisiklott vonat.** Mint Pancsováról jelentik, folyó hó 9-én az esti verseci vonat a forduló-nál kisiklott. A mozdony és négy teherkocsi siklott le a sinekről. Egy fékező megsérült, akit Versecre szállítottak. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a csuszó sinekből a csavarokat eddig még ismeretlen tettes kiszedte. A csavarok ott voltak a sinek mellett. A vizsgálat megindult.

— **Varieté-előadás.** A Nagybecskereken is jól ismert Weiser Jaques igazgatása alatt álló orfeum-társaság holnap kedden, szerdán és csütörtökön a „Korona”-szállóban művészestélyt rendez érdekes és változó műsorral. Belépti díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 9 órakor.

— **Letartóztatott tanító.** Törökkanizsáról írják: Sesevics Simon, tiszaszentmiklósi szerb tanító a csendőrség pénteken reggel megvasalva hozta be a törökkanizsai járásbíróshoz. Sesevics sulyos váddal illetik egy Markov Hermina nevű 10 éves növendékével szemben. Sesevics tagadja az ellene emelt vádat, azonban olyan terhelő adatok merültek fel ellene, amelyek alapján Máté vizsgálóbíró kihallgatása után letartóztatta. Sesevics ellen annyira fel van a tiszaszentmiklósi szerb közönség habarodva, hogy lakóházából az összes butorzatot kihányták s kijelentették, hogy nekik Sesevics többé semmi szin alatt nem kell. A sulyos gyanu alatt álló tanítót átkisérték a nagyikindai ügyészséghez.

— **Elégett gyermek.** Borzasztó szerencsétlenségnek esett áldozatul a múlt héten Mutschong József szenthubarti birtokos 8 éves leánygyermeké. A gyermek a konyhában foglalatokodó anyja körül tartózkodván, midőn ez néhány percre kiment a konyhából, meghagyta a gyermeknek, hogy ha forr a víz, vegye le a tűzről. A leányka engedelmességet, de amint nagyon közel ért a tűzhelyhez, ruhája tüzet fogott s mire sikoltozására figyelmesek lettek, teljesen lángba borult s rövid, de irtózatos szenvedések után meghalt.

— **Szerencsétlenség a gyárban.** Nagyikindán Krumenacker József ottani téglagyárában a múlt héten szerencsétlenül járt egy fiatal munkásleány, a 18 éves Grodity Mária, aki-nek a téglaprés egy összeroncsolta a bal kezét, hogy 3 ujját a helybeli közkórházban tövéből amputálni kellett. A leány állítása szerint Krumenacker az oka a szerencsétlenségnek, mivel azt parancsolta neki, hogy a teljes működésben levő gépet mossa meg. A vizsgálatot megindították.

— **Országos vásár Nagybecskereken.** Mint már említettük, augusztus hó 16., 17., 18. és 19-ik napján tartják meg Nagybecskereken az idei 3-ik országos vásárt. A vásárra minden néven nevezendő állat szabályos marhálevéllel felhajtható.

— **Meggyilkolta a fiát.** Bázosról jelentik a következő borzalmas gyilkosságot: Petrisor Szilárd bázosi vagyonos gazda tegnapelőtt reggel valami csekélység fölött összeveszett a fiával, aki visszafelelgetett az öregnek. Az apa ezért annyira feldühödött, hogy kiszaladt a konyhába, fogott egy fejszét és azzal agyonütötte a fiát. A csendőrök letartóztatták a gyilkos apát.

— **Betegség elől a halálba.** Pancsován Szernek Ferenc kőműves-pallér f. hó 7-én este 8 órakor egy 9 milliméteres főberrel előbb oldalba, azután fejbe lötte magát. Gyógyíthatatlan betegségben szenvedett, ez készítette végzetes tettének elkövetésére. A szerencsétlen ember rövid szenvedés után meghalt.

— **Talált ernyő.** Szombaton, folyó hó 11-én éjjel Guttmann Béla ur (Vörösmarty-utca) az Erzsébet-hidon egy esernyőt talált. Igazolt tulajdonosa nevezettnél átveheti.

— **Bármilyen különbözők is a szenvedések,** kevés megbetegedésre alkotott a természet olyan tökéletes gyógyeszközt, mint amelyet a Ferencz József keserűvíz képez. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet és ne fogadjon el semmilyen más csekély értékű terméket. (3)

Irodalom.

* **Az Amatőr.** A legszebb magyar képes folyóirat hazai műkedvelőink lapja, az Amatőr. Cikkeinek szakszerűségénél és pazar kivitelénél fogva, minden magyar amatőrfényképezőnek és műbarátnak nemcsak elismerésére, de egyúttal támogatására is érdemes e kitünően szerkesztett folyóirat, mely immár teljesen nélkülözhetővé teszi a hasonló külföldi folyóiratokat. A legutóbbi szám változatos tartalmából kiemeljük azt a cikket, mely hasznos tanácsokkal látja el az utra-kelelő vagy nyaraló amatőrfényképezőket. A képek közül Balogh Rudolf Erdei ut című bannulatosan szép műmelléklete, Gencsy Gyula százados (Nagyikinda) és Julius Lengsfeld (Wien) hangulatos tájképei, Vargassy Gyula (Szt-Gotthárd) izlées csendélete, Mentényi Sándor (Baja) Vasárnap

délut
(Műn
arcké
désün
3 kor
fényke
)Buda

Györg
külső
méltó
autom
Lajos
Leó C
— K
Com
ezt, C
Moder
fotogr
Péter
tizene
hivatal

eredet
hó ve
vegye
Októ
hete

eredet
sitó j
elnök
érkez

A

B

eredet
eddig
csász
hobba
gel jó
fogadj
autom
király

B

eredet
gönyz
eszter
megha
vétet

B

eredet
hírek
állapo
mint
azona
mas s
rossza
a leg
első e
kodás

B

eredet
reggel
munk
met.
Feren
izgata

Na

B

eredet

délután című magyaros genre-ja, L. Gaston (München) és Forrai József (Nádudvar) jeles arckép-tanulmányai kötötték le különösen érdeklődésünket. Az Amatőr előfizetési díja negyedévre 3 korona 50 fillér. Mutatványszámot amatőr-fényképezőknek ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, VII. Király-utca 89.)

* A „Magyar Szemle” (szerkeszti Szemere György) XVIII. évfolyamának 32. száma izléses külsővel s a következő tartalmas és figyelemreméltó közleményekkel jelent meg: Tálto: Az automobil. — Lehotai: Baudelaire. — Haraszti Lajos: A vasut. — Kortsák Jenő: Koponyák. — Leó Greiner: költeményeiből, Szerellem, Az élet. — Kürthy György: A Major-leányok. — Regény: Comon D'or: Budapest rejtelmek, vagyis ki tette ezt, óh! — Markus: A hétről. — Irodalom: Modern könyvek. — Lux Terka: Budapesti fotográfia. — Porlepett irásokból: Pázmány Péter: Az alkoholizmusról. — A szerkesztő üzenetei. — Hirdetések. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Eszterházy-utca 15.

TÁVIRATOK.

Királyunk utja.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ferenc József király e hó végén Teschenbe megy, hogy részt vegyen az öt napig tartó hadgyakorlatokon. Október elején Prágába utazik, ahol két hetet tölt. Azután Budapestre jön.

A miniszterelnök Budapesten.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a Budapesti Tudósító jelenti, Wekerle Sándor miniszterelnök dánosi birtokáról tegnap este visszérkezett Budapestre.

A német császár és az angol király találkozása.

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Az eddigi megállapodások szerint Vilmos császár holnap délután érkezik Friedrichshofba. Eduárd angol király 15-ikén reggel jön Kronbergbe, ahol a német császár fogadja és Friedrichshofba kíséri. Délután automobilon Saalburgba mennek. Az angol király 16-án utazik Marienbadba.

Elhunyt nagyprépost.

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Esztergomból sürgönyzik, Sujánszky Antal kanonok, esztergomi nagyprépost ma hajnalban meghalt. Halála a városban élénk részvétet kelt.

A szultán betegsége.

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Újabb konstantinápolyi hírek szerint kétségtelen, hogy a szultán állapota távolról sem olyan veszedelmes, mint ahogy ezt híresztelték. Állapota mindazonáltal már július közepe óta aggodalmas s az utóbbi időben lényegesen megrosszabbodott, ami onnan is látható, hogy a legutóbbi szelámlík elmaradt, ami az első eset Abdul Hamid 29 esztendő uralkodása alatt.

Dolgoznak a malmokban.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti táv.) A budapesti malmokban ma reggel valamennyi munkás megkezdte a munkát s így a malmok fölvetették az üzemet. A rendőrség a Lipótvárosban 18, a Ferencvárosban 12 munkást sztrájkra való izgatás miatt letartóztatott.

Nagy szerencsétlenség a bányában.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Kattovitzból sürgönyzik,

a közeli egyik bányában a felvonógép leszakadt s a rajta levő 14 bányász a mélységbe zuhant. Valamennyien szörnyet haltak.

A Cunard Line.

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból sürgönyzik: A magyar megbízottak fél millió koronával több hozzájárulást ajánlottak föl a Cunard Line hajóstársaság igazgatóságának, amely a fiemei hajójaratokat be akarja szüntetni. Ezen az alapon az igazgatóság megindította a magyar megbízottakkal a további tárgyalást.

Az épülő Sanfrancisko.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Londonból jelentik, Sanfranciskóban az újabb építkezések a lakosság befogadására teljesen elégtelenek, annyira, hogy ötvenezer ember beláthatatlan időkre sátrak alatt kénytelen lakni. A lakosság körében e rendetlen lakásvizonyok miatt nagy járványoktól tartanak.

Földrengés.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” ered. táv.) Két helyről is érkezik jelentés földrengésről. Bordigerán és Koldirogiban tagnap néhány igen heves lökést éreztek. A lakosság között nagy pánik tört ki, nagyobb baj azonban nem fordult elő.

Örjítő meleg.

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni jelentések szerint az ottani hihetetlen meleg több esetben elmebetegséget okozott. Egy tisztviselő a nagy melegtől megőrült s agyonlőtte feleségét. Azonkívül még többen megőrültek a rettentő hőségűtől.

Az orosz események

Budapest, augusztus 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Moszkvából jelentik, Bolderában házkutatást rendeztek, mely alkalommal egy katonai összeesküvésnek jöttek nyomára. Szentpéterváron és Moszkvában legújabbán bombagyarakat is fedeztek fel. A letartóztatások száma légió.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról jelentik, az új kabinetből alkotásokat nem várnak. Vaszilcsikov földmivelésügyi minisztertől, ki maga is a leggazdagabb földesurak egyike, első sorban a nagybirtok védelmét várják. A munkáskérdésre nézve a kabinet eddig nem nyilatkozott. Annyi azonban már ma konstatálható, hogy az új miniszterek nem számíthatók a reakciónáriusok közé.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Helsingforsból sürgönyzik, a haditörvényszék a sveaborgi lázadás vezetőit Erlejanov és Kohanovszky hadnagyokat halálra ítélte. A halálos ítéletet a két hadnagyon ma már végre is hajtották.

A pestis.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hivatalos jelentések szerint Trapezuntban pestis esetek fordultak elő, a miért is az osztrák Lloyd beszüntette az odairányuló forgalmat.

Öngyilkos telekkönyvvezető.

Budapest, aug. 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Trencsénből jelentik, Lehoczky József ottani segédtelekkönyvvezető ma agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudják.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1906 augusztus 13.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzése.

Buza	Kilós	100 kilogr. ára		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig	kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki	75	—	—	79	15.05 15.15
Pestvidéki	74	—	—	78	14.50 14.65
Bánsági	75	—	—	79	14.90 15.05
Bécskai	74	—	—	77	—
Szerbiai	76	—	—	79	—

Egyéb gabonanemtek		100 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig
Rozs	elsőrendű	—	—
”	középmínőségű	—	—
Árpa	takarmányárú I. r.	—	—
”	másodrendű	—	—
Köles	—	—	—
Zab	elsőrendű	—	—
”	középmínőségű	—	—
Tengeri	belföldi új	—	—
”	román vagy bolgár	—	—
”	cinquantin	—	—
Repcse	káposzta	—	—

Határidő-üzlet.

Budapest, augusztus 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tözsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	14.78
Buza (áprilisra 1907.)	15.36
Rozs (októberre)	12.38
Zab (októberre)	12.64
Zab (áprilisra 1907.)	13.04
Tengeri (augusztusra)	12.54
Tengeri (májusra 1907.)	10.60

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1906. évi augusztus hó 12-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	6.70 korona
kétszeres	—	7.20
rozs	—	6.—
árpa	—	5.—
zab	—	6.20
kukorica	—	6.20
uj	—	—
repcse	—	14.—
széna I.	—	5.—
” II.	—	4.50
szalma I.	—	4.—
” II.	—	3.—
burgonya 1 kilogr.	—	—6
marhahús I. 1 kilogr.	—	1.23
” II.	—	1.20
borjú hús	—	1.60
disznó hús	—	1.60
juh hús	—	1.04
zsir	—	1.68

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1906. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 23 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 43 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibánáról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Bégaszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 óra.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

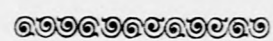
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 43 p.
Szegedre: (motorkocsi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibánra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Bégaszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Egyik évszakban sem hajlanak a csecsemők olyan könnyen a bébajokra, mint nyáron, mivel a nagyobb melegben könnyebben romlanak az élelmiszerek. Kufeké gyermeklisztje mindenféle bélbajban jól bevált, mivel könnyebben emészhetővé teszi a tejet s csökkenti a bélbéli erjedést. A Kufeké-liszt ásványi anyagai és fehérjei igen becses tápláló anyagok. A Kufeké-féle gyermekliszt adása után csakhamar megszűnik a hányás, a hasmenés mulik orvosság nélkül is.

ZONGORATEREM és zongora kölcsönintézet.

A legkitünőbb gyártmányú zongorák =
(Ehrbar, Schweighofer
Dörr stb. gyárakból)

kaphatók

Bröder Ignácnál,
Temesvári-ut, saját házában.
Régi zongorák becsereftetnek.

(262-52.33)

Csenei járás főszolgabírájától.

3490. szám. 1906.

774-3.3

Pályázat.

Lemondás folytán üresedésbe jött kécsai körorvosi állásra, amelynek javadalmazása évi 1400 korona készpénz, továbbá halottkémlésért esetenként 40 fill., beteglátogatási díj nappal 60 fill., éjjel 1 kor. 20 fillér és végül a községben teljesítendő husszemle után a szabályrendeletileg megállapított díjak szedése.

A körhöz tartozik: Román-Kécsa, Horvát-Kécsa (egybeépített községek) és Klári.

Felbivatnak pályázni óhajtók, hogy kérvényüket szabályszerűen felszerelve f. évi szeptember hó 10-ig a csenei járási főszolgabíróhoz nyújtsák be.

A megválasztandó körorvos a megyei orvosi nyugdíjintézetbe tartozik belépni.

Megjegyeztetik végül, hogy a javadalmazás felemelése iránt az eljárás folyamatba tétetett.

Csene, 1906. évi augusztus hó 6-án.

Uzbasich Gáspár,
főszolgabíró.

ZONGORA- LECKÉKET

jutányosan ad

Kozmáné Gizella

Alkotmány-utca 17.

(518-x.2)

3018. kig. számhoz. 1906.

778-3.1

Pályázati hirdetmény.

A Lajosfalva (Torontálmegye) községben lemondás folytán megüresedett községi orvosi állásra pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy ebbeli kellően okmányolt folyamodványukat hozzám legkésőbb folyó évi szeptember hó 10-ikéig benyújtsák.

A községi orvosi állással a következő javadalmazás jár:

1. 1600 korona készpénz,
2. 40 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díj,
3. a vágatási, biztosítási és halottkémlési szabályrendeletileg megállapított díjak és végül
4. 240 korona lefizetése ellenében lakás

A megválasztott orvos Torontálmegye orvosi nyugdíjintézetébe belépni köteles.

Antalfalva, 1906 évi augusztus hó 7-én.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

Használt

boroshordók

megvételre kerestetnek.

Cím a kiadóhivatalban.

(761-x.7)

Szabad kézből
eladó

a melencei-utca 437. számú

= ház =

igen kedvező fizetési fel-
tétel mellett.

Tulajdonos:

Nagybecskereki takarékpénztár.

(25-x.38)

Bérbeadás.

A Váraljai-utcai volt STASSIK-féle emeletes házban egy 3 tágas lakószoba, előszoba, konyha, éléskamra, pince, padlás és cselédszobából álló

földszintes lakás
azonnal, vagy folyó évi november hó 1-ére jutányosan kibérelhető.

Bővebb felvilágosítást ad a

Torontálmegyei takaré- és hitelbank.
(779-2.1)

3899. kig. sz. 1906.

775-3.2

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett évi 600 kor. fizetéssel javadalmazott nagyszoci községi végrehajtó-írnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 1-ig annál is inkább adják be hozzám, mert később érkező kérvényeiket figyelembe venni nem fogom.

Nagyszentmiklós, 1906. augusztus hó 9-én.

Keresztes,
th. főszolgabíró.

Több modern üzlethelyiség

kiadó Pancsován, az Erzsébet-
téren (kis plactér) ujonnan épült
palotaszzerű sarokházamban.

Bővebb értesítést ad

Theodorovits György Temeskubinban
és **Kotits Mita** Pancsován.

(773-3.3)

☛ Két ☛

butorozott szoba

☛ kiadó ☛

Deák Ferenc-utca 7. sz. a.

(715-x.23)

HIRDETÉSEK

felvétetnek a

„TORONTÁL” KIADÓHIVATALÁBAN.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.